

عنوان مقاله:

بررسی عوامل اجتماعی و فرهنگی مؤثر بر کاهش ضایعات گندم آرد و نان

محل انتشار:

اولین همایش روشهای پیشگیری از اتلاف منابع ملی (سال: 1383)

تعداد صفحات اصل مقاله: 10

نویسنده:

امیر حسین علی بیگی - دانشکده کشاورزی، گروه ترویج و آموزش کشاورزی، کرج

خلاصه مقاله:

یکی از چالشهای نظام جمهوری اسلامی ایران امنیت غذایی است. نگاهی گذرا به روند واردات مواد غذایی از جمله گندم، تصویر نگران کننده ای از امنیت غذایی نزدیک به 70 میلیون نفر جمعیت حاضر را ارائه می کند. بنابراین مسلم می گردد که کاهش ضایعات به طور کاملاً مستقیم با امنیت غذایی به عنوان یکی از سیاستهای کلان نظام در برنامه های توسعه مرتبط است. سالانه مبلغ کلانی ارز صرف واردات گندم می شود. از سویی شواهد حاکی از آن است که ضایعات گندم و نان در کشور ما بسیار زیاد است و گاهی در کلیه مراحل، از کاشت گندم تا مصرف نان، تا 30 درصد می رسد. در این بین عوامل متعددی در افزایش و یا کاهش این میزان دخیل هستند. به طور قطع از دسته عوامل تأثیرگذار در کاهش ضایعات گندم و نان عوامل اجتماعی و فرهنگی می باشند. در این مقاله عوامل مزبور در سه مرحله تولید گندم، تبدیل آن به آرد و مصرف نان مورد بررسی قرار می گیرد. روش تحقیق، علی-ارتباطی و منبع اصلی جمع آوری اطلاعات لازم، سه پرسشنامه مخصوص گندمکاران، نانوایان و مصرف کنندگان و جامعه آماری تحقیق نیز سه قشر مذکور در استانهای تهران، خوزستان، کرمانشاه و گلستان هستند. پس از تدوین پرسشنامه ها و تعیین Validity و Reliability آنها حجم نمونه برآورد و فرایند نمونه گیری انجام شد و در نهایت پرسشنامه ها به روش مصاحبه حضوری تکمیل گردید. نیمی از مصرف کنندگان نان، مصرف گندم را به انحاء مختلف از جمله تهیه سبزه سفره هفت سین، روز طبیعت و... در افزایش ضایعات مؤثر نمی دانند. علیرغم اینکه مصرف کنندگان به تأثیر گذاشتن نان در سفره های بزرگ مثل سفره های اطعام و جشنها در افزایش ضایعات واقفند ولی به طور عادت و سنت به این کار مبادرت می ورزند. به زعم 48 درصد از مصرف کنندگان، عادت به تازه خوری نان در افزایش ضایعات نان موثر است. هرچه سطح تحصیلات مردم بیشتر باشد ضایعات نان نیز بیشتر است. نانوایان معتقدند که اگر کارگر نانوایی و نانوا بر این باور باشند که باید به نان به عنوان یک نعمت الهی نگرست این باور باعث کاهش ضایعات می شود. ماهر بودن کارگر نانوایی و تناسب تخصص کارگران با نوع کار آنها در حد زیاد در کاهش ضایعات مؤثر است. در کل نگرش نانوایان به نان در افزایش یا کاهش ضایعات مؤثر است. هر چه رضایت شغلی نانوا بیشتر باشد ضایعات توسط او نیز کمتر است. کمترین میزان رضایت شغلی در بین نانوایان نان تافتون و بیشترین میزان آن در بین نانوایان نان فانتزی وجود دارد. به اعتقاد گندمکاران، میزان مقید بودن سلف فروشان گندم نسبت به جلوگیری از ضایعات در حد خیلی کم است. حدود 30 درصد از گندمکاران دفع موجودات مضر مثل پرندگان و مورچه را باعث کاهش برکت گندم خود می دانند. بین سن، سابقه کار و تحصیلات گندمکاران و میزان ضایعات رابطه ای وجود نداشت ولی نتایج حاکی از آن است که رهبران محلی ضایعات کمتری دارند. میزان ضایعات کشاورزان دارای دیدگاهها و اعتقادات مختلف نسبت به شغل کشاورزی نیز متفاوت نبود.

کلمات کلیدی:

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/26553>

